

застосування (порушення митних правил), а й на вид джерел, які містять санкції за ці порушення й на коло, зміст та специфіку благ (елементів правового статусу), що втрачається порушником митних правил.

Цілком інший зміст має позбавлення «певних благ» порушника митних правил при призначенні покарання негативні наслідки (окрім тих, що закладені у самій санкції норми Митного кодексу України — попередження, штраф, конфіскація, що також є небажаними для порушника, бо їх застосування впливає на майновий стан правопорушника) наступають, по-перше, лише у сфері митної справи, по-друге, без чітко визначених строків їх наступу (тобто без строків давності), по-третє, без визначення змісту кола та змісту тих повноважень у сфері митної справи, яких позбавляється порушник (обмежуються для порушника). Правопорушник, віддаючи таке визначення або на розсуд законодавця, оскільки він встановлює правила функціонування митної справи й може визначити ті чи інші заборони для її учасників, або на розсуд право застосовного органу (особи), який також має повноваження на визначення кола негативних наслідків, строків їх дії, їх впливу на статус суб'єкта митного права, по-четверте, негативні наслідки для правопорушника не обмежуються тими, що передбачаються нормами нашого національного законодавства, вони передбачають й негативні наслідки, які встановлюються не національним, а міжнародним митним актом.

Враховуючи специфіку підстав відповідальності за порушення митних правил, особливості пошуку, аналізу та оцінки доказів щодо цих порушень завжди існували та продовжують існувати також й форми процесуальних документів, за допомогою яких визначається особливе місце відповідальності за митні правопорушення.

БІЛОУС-ОСІНЬ Т. І.

Національний університет «Одеська юридична академія»,
аспірантка кафедри морського та митного права

ДЕЛІКТНІ АСПЕКТИ НАБУТТЯ СТАТУСУ УПОВНОВАЖЕНОГО ЕКОНОМІЧНОГО ОПЕРАТОРА

З прийняттям нової редакції Митного кодексу України (далі — МК України) було запроваджено інститут уповноваженого економічного оператора та врегульовано його статус, встановлено процедури отримання, призупинення та відкликання такого статусу. Проте, більшість аспектів діяльності даного суб'єкта митних відносин залишаються не врегульованими. Одним із них являється порядок оскарження рішення,

дії чи бездіяльності органів доходів і зборів стосовно надання статусу уповноваженого економічного оператора.

Процедура набуття статусу уповноваженого економічного оператора включає наступні стадії: 1) подання до митниці за місцем своєї державної реєстрації заяви; 2) перевірка і оцінка наданих відомостей митницею та Державною митною службою України та прийняття рішення про можливість надання статусу уповноваженого економічного оператора; 3) видача наказу митниці про надання підприємству статусу уповноваженого економічного оператора; 4) включення підприємства до Єдиного реєстру уповноважених економічних операторів; 5) видача сертифіката на отримання статусу уповноваженого економічного оператора. Кожна з визначених стадій характеризується визначеними строками, суб'єктами, процедурами та рішеннями.

Відповідний підзаконний акт, який деталізуватиме порядок набуття статусу уповноваженого економічного оператора наразі є лише у формі проекту наказу Міндоходів України «Про надання підприємству статусу уповноваженого економічного оператора».

З моменту прийняття митницею заяви про надання статусу уповноваженого економічного оператора розпочинається наступна стадія надання розглядуваного статусу, а саме перевірка і оцінка наданих відомостей митницею та Державною митною службою України та прийняття рішення про можливість надання статусу уповноваженого економічного оператора. Метою даного етапу виступає встановлення відповідності кандидата до бажаного статусу.

Стадія перевірки і оцінки наданих відомостей митницею та Державною митною службою України закінчується прийняттям центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну податкову і митну політику, у двотижневий строк з дня надходження до нього висновку митниці рішення про підтвердження можливості або неможливості надання заявнику статусу уповноваженого економічного оператора.

Рішення щодо надання або ненадання статусу уповноваженого економічного оператора приймається митницею протягом 90 календарних днів з дня отримання нею заяви. За необхідності цей строк може бути продовжений на 30 календарних днів. У разі відмови у наданні статусу уповноваженого економічного оператора митниця письмово повідомляє заявника про підстави такої відмови в межах визначеного строку.

Як вже зазначалось вище МК України не містить спеціальних положень щодо можливості та порядку оскарження рішення, дій чи бездіяльності митниці, Державної митної служби України, Центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну податкову і митну політику щодо надання статусу уповноваженого економічного оператора. Визначені норми також відсутні в

проекті наказу Міндоходів України «Про надання підприємству статусу уповноваженого економічного оператора».

Звертаючись до міжнародної практики врегулювання даного питання, необхідно звернути увагу на законодавство Російської Федерації. Відповідно до Наказу ФМС Росії від 14 вересня 2011 р. № 1877 (ред. від 10.09.2013 р.) «Про затвердження Адміністративного регламенту Федеральної митної служби з надання державної послуги по веденню реєстру уповноважених економічних операторів», передбачена можливість оскарження рішення, дії (бездіяльності) ФМС Росії або її посадових осіб при наданні державної послуги з ведення Реєстру, якщо таким рішенням, дією (бездіяльністю) були порушені права, свободи чи законні інтереси заявника, були створені перешкоди для їх реалізації або на нього було незаконно покладено будь-який обов'язок. Скарга на рішення, дію (бездіяльність) ФМС Росії подається в митний орган або до суду, арбітражного суду. Подача в ФМС Росії скарги не виключає можливості одночасної або наступної подачі скарги аналогічного змісту до суду, арбітражного суду.

На даний час єдиним правовим інструментом захисту прав, свобод та законних інтересів заявника — кандидата на отримання статусу уповноваженого економічного оператора, являється реалізація загального порядку оскарження, відповідно до глави 4 МК України. Стаття 24 МК України визначає, що кожна особа має право оскаржити рішення, дії або бездіяльність органів доходів і зборів, їх посадових осіб та інших працівників, якщо вважає, що цими рішеннями, діями або бездіяльністю порушено її права, свободи чи інтереси.

Одним із недоліків такого оскарження являється недосконалість його порядку. Відповідно ст. 25 МК України не містить норм щодо оскарження рішень, дій чи бездіяльності Державної митної служби та митниць.

Виходячи з вищезазначеного, вважаємо необхідним розробити єдині рекомендації для прийняття рішення стосовно надання статусу уповноваженого економічного оператора, з метою усунення суб'єктивних факторів при здійсненні даної процедури.

Крім того, важливим являється наявність спеціального порядку оскарження рішення, дії чи бездіяльності органів доходів і зборів, їх посадових осіб стосовно реалізації інституту уповноваженого економічного оператора.